

4. Životní prostředí

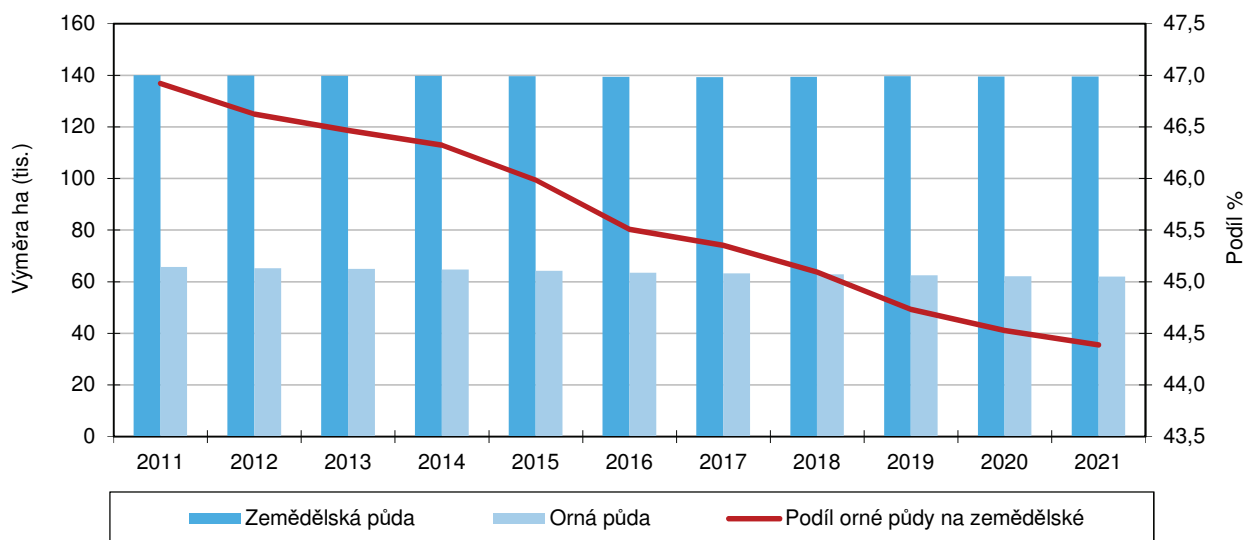
Půdní fond

Orná půda v kraji představuje 44,4 % zemědělské půdy.

Rozloha zemědělské půdy v Libereckém kraji se v poslední dekádě pohybuje těsně pod hranicí 140 tis. ha. Ke konci roku 2021 představovala 139 448 ha, což bylo meziročně pouze o 55 ha méně a ve srovnání s rokem 2011 o 448 ha (0,3 %) méně. Zemědělská půda přibyla v okresech Česká Lípa (+2 ha) a Jablonec nad Nisou (+112 ha, tj. +0,9 %), menší výměra byla evidována v okresech Liberec (-19 ha) a Semily (-150 ha, tj. -0,4 %). Na výměře zemědělské půdy se významně podílí půda orná (44,4 % z celkové výměry zemědělské půdy). Oproti roku 2020 se její výměra v kraji snížila o 221 ha (-0,4 %) na 61 898 ha, od stavu na konci roku 2011 činí úbytek orné půdy 3 742 ha (-5,7 %). Orná půda ubývá ve všech okresech, nejvýrazněji v okrese Liberec, kde se za posledních deset let snížila její výměra o 2 087 ha (-9,7 %).

Graf 4.1 Výměra zemědělské a orné půdy v Libereckém kraji

Pramen: ČÚZK

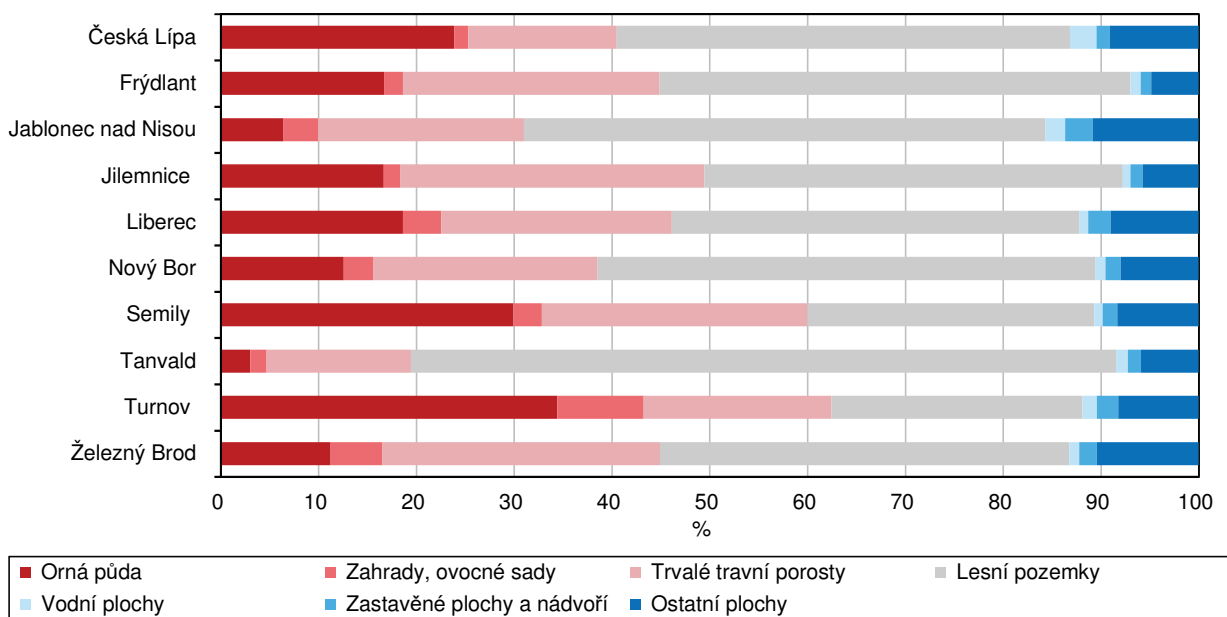
Lesní pozemky zaujímají 44,7 % rozlohy kraje, což je nejvíce ze všech krajů.

Na úkor orné půdy se v Libereckém kraji rozšiřovaly především plochy trvalých travních porostů, které se od roku 2011 zvětšily o 2 988 ha, tj. o 4,6 %. Plochy ovocných sadů v uvedeném období vzrostly o 3,4 % a o stejnou hodnotu se navýšily také plochy zahrad. Nárůst výměry trvalých travních porostů byl zaznamenán ve všech okresech kraje, nejvýznamněji se projevil v okrese Liberec (za posledních deset let +1 567 ha, tj. +7,1 %). Plochy ovocných sadů v uvedeném období významně stouply v okrese Česká Lípa, tj. o 15,7 %. Jejich menší výměru zaznamenal pouze okres Semily (-2,8 %) s tím, že v tomto okrese se nachází polovina všech ovocných sadů v kraji. Plochy zahrad se od roku 2011 zvýšily ve všech okresech, nejvíce v okrese Liberec (+5,6 %). Lesní pozemky zaujímají významnou část území našeho kraje (141 399 ha), jejich podíl na celkové výměře regionu ve výši 44,7 % je nejvyšší ze všech krajů. Na území okresu Jablonec nad Nisou tvoří lesní pozemky dokonce 58,7 %, což je druhá nejvyšší hodnota mezi všemi okresy České republiky, vyšší hodnotu vykazuje pouze okres Jeseník.

Rozloha zastavěných ploch a nádvoří v Libereckém kraji se po sedmiletém snižování (v úhrnu o 47 ha) navýšila o 17 ha (+0,3 %) a na konci roku 2021 dosáhla 5 223 ha. Nárůst těchto ploch byl zaznamenán zejména v okrese Jablonec nad Nisou (+36 ha, +4,3 %), pokles v okrese Semily (-24 ha, -2,2 %).

Graf 4.2 Struktura půdy podle správních obvodů ORP Libereckého kraje k 31. 12. 2021

Pramen: ČÚZK

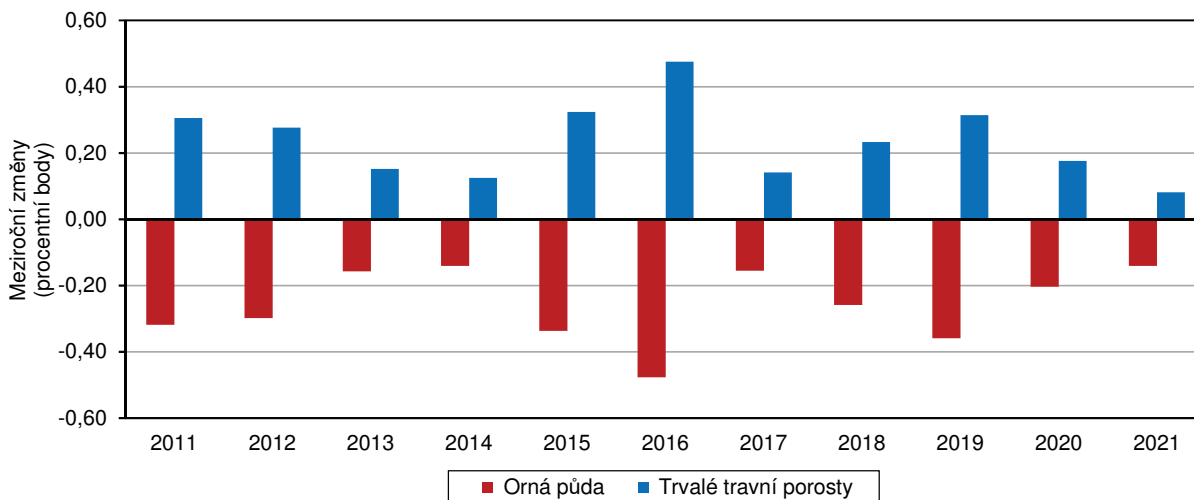

Zemědělci obhospodařovali přes 100 tis. ha zemědělské půdy.

Zemědělci z Libereckého kraje bylo k 31. 5. 2022 obhospodařováno 100 901 ha zemědělské půdy (72,4 % z celkové rozlohy), z toho 61,6 % představovaly trvalé travní porosty a 36,8 % orná půda.

Graf 4.3 Meziroční změny podílů orné půdy a trvalých travních porostů na zemědělské půdě v Libereckém kraji

Pramen: ČÚZK

Chráněná území

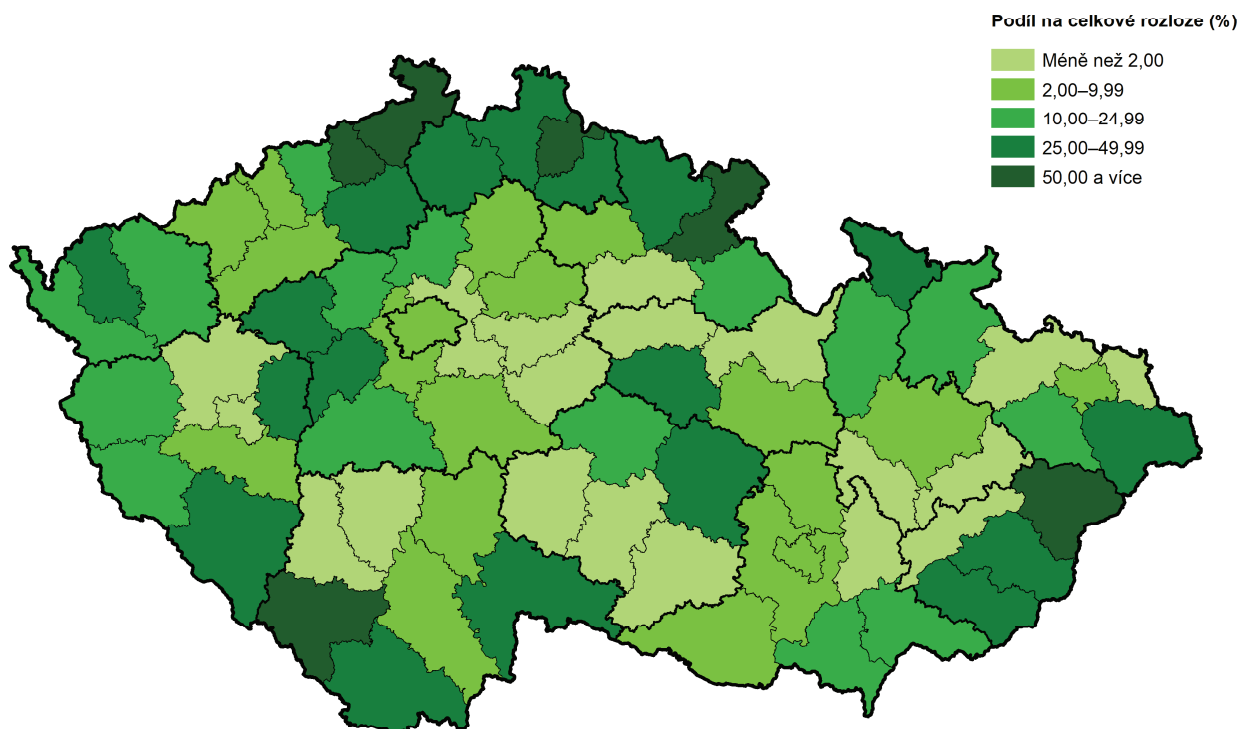
Na území Libereckého kraje se nachází 5 chráněných krajinných oblastí a 1 národní park.

Na území Libereckého kraje leží necelá třetina Krkonošského národního parku o rozloze 11 655 ha, 5 chráněných krajinných oblastí (celé Jizerské hory a části Českého ráje, Lužických hor, Českého středohoří a Kokořínska – Máchova kraje) o celkové rozloze 98 735 ha a 126 maloplošných chráněných území, které měly k 31. 12. 2021 celkovou rozlohu 5 903 ha. V 9 případech se jednalo o národní přírodní památku, v 8 o národní přírodní rezervaci, dále se v kraji nacházelo 73 přírodních památek a 36 přírodních rezervací.

Liberecký kraj se pyšní jedinou přírodní památkou v ČR zařazenou na seznam Světového dědictví UNESCO.

Zatímco počet národních parků a chráněných krajinných oblastí se dlouhodobě nemění, maloplošných chráněných území bylo ke konci roku 2021 ve srovnání s rokem 2011 o 10 více – přibýlo 12 přírodních památek a 1 národní přírodní památka, zrušeny byly 2 přírodní památky a 1 přírodní rezervace. Národní přírodní rezervace Jizerskohorské bučiny se v červenci 2021 stala první českou přírodní památkou zařazenou na seznam Světového dědictví organizace UNESCO pod položku Původní bukové lesy Karpat a dalších oblastí Evropy, která zahrnuje již 94 lokalit z 18 zemí.

Zvláště chráněná území v okresech k 31. 12. 2021

Pozn.: zahrnuty národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky. V ukazateli jsou zohledněny vzájemné překryvy chráněných území (tzn. nejsou započítána maloplošná ZCHÚ ležící na území velkoplošných ZCHÚ).

Pramen: AOPK ČR

V kraji jsou také dlouhodobě evidovány 3 ptačí oblasti a 50 evropsky významných lokalit. Příhraniční oblasti Jizerských hor s přesahem do Polska jsou vedeny jako Jizerská oblast tmavé oblohy, jedna ze tří oblastí v Česku a asi z 20 nejstarších v Evropě, která byla vyhlášena v listopadu 2009. Tyto oblasti slouží nejen k pozorování noční oblohy, ale i k ochraně noční přírody a krajiny a k informování o problematice světelného znečištění.

Ekologické zemědělství

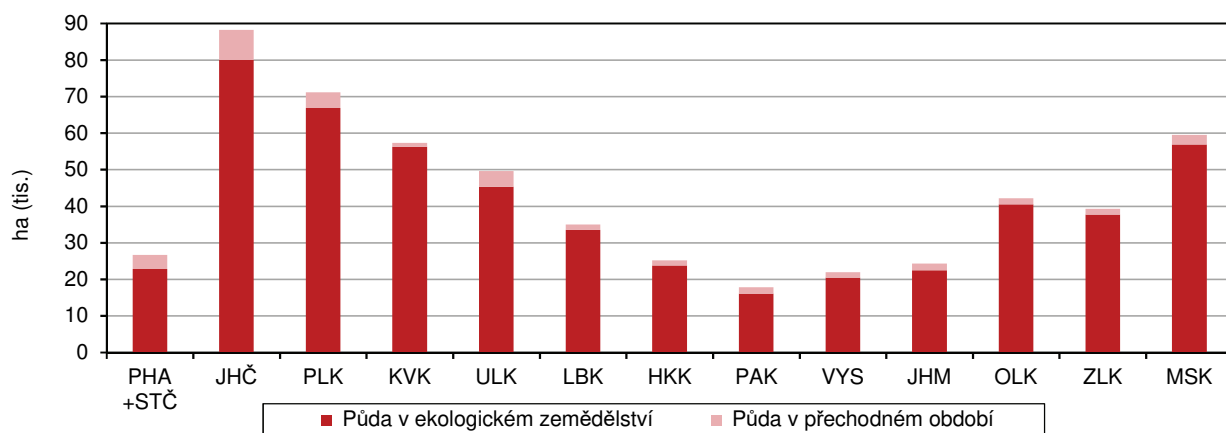
Ekologické zemědělství se provozuje na více než 35 tis. ha.

V režimu ekologického zemědělství bylo v roce 2021 na území Libereckého kraje obděláváno 35 016 ha půdy (6,3% podíl na ČR), z toho 33 518 ha již registrovanými zemědělci a 1 498 ha zemědělci v přechodném období (období mezi podáním žádosti o registraci ekologického subjektu a udělením registrace). Rozloha ekologicky obhospodařované půdy dlouhodobě mírně roste, v našem kraji však pomaleji než v průměru za Českou republiku.

Graf 4.4 Výměra půdy v ekologickém zemědělství podle krajů k 31. 12. 2021

Pramen: Ministerstvo zemědělství

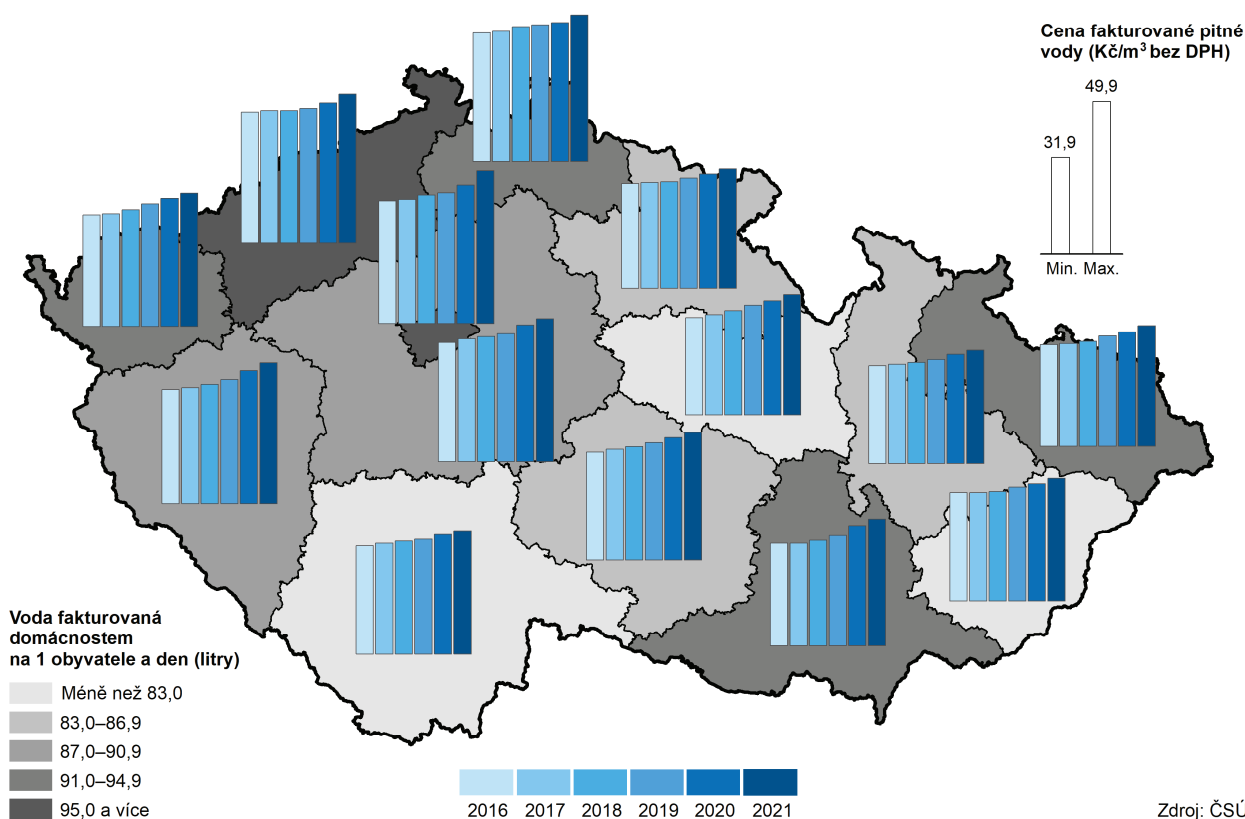

Vodovody a kanalizace

Téměř 95 % obyvatel kraje bylo připojeno na veřejný vodovod.

Vodou z veřejného vodovodu bylo v roce 2021 zásobováno 412 747 osob, tj. 94,4 % obyvatel Libereckého kraje. V mezikrajském srovnání to pro náš region znamenalo 4. nejnižší příčku. Nižší podíl obyvatel napojených na vodovod zaznamenal pouze kraj Středočeský (88,4 %), Plzeňský (88,7 %) a Jihočeský (90,8 %). Naopak hlavní město Praha a Karlovarský kraj evidovaly 100% napojení svých obyvatel. Délka vodovodní sítě Libereckého kraje se v průběhu roku 2021 zkrátila o 1 km na 3 902 km. Meziroční nárůst zaznamenal počet vodovodních přípojek (+905 napojení na 91 000 napojení) a osázených vodoměrů (+1 173 kusů na 91 686 kusů).

Spotřeba vody v roce 2021 a vývoj cen vody

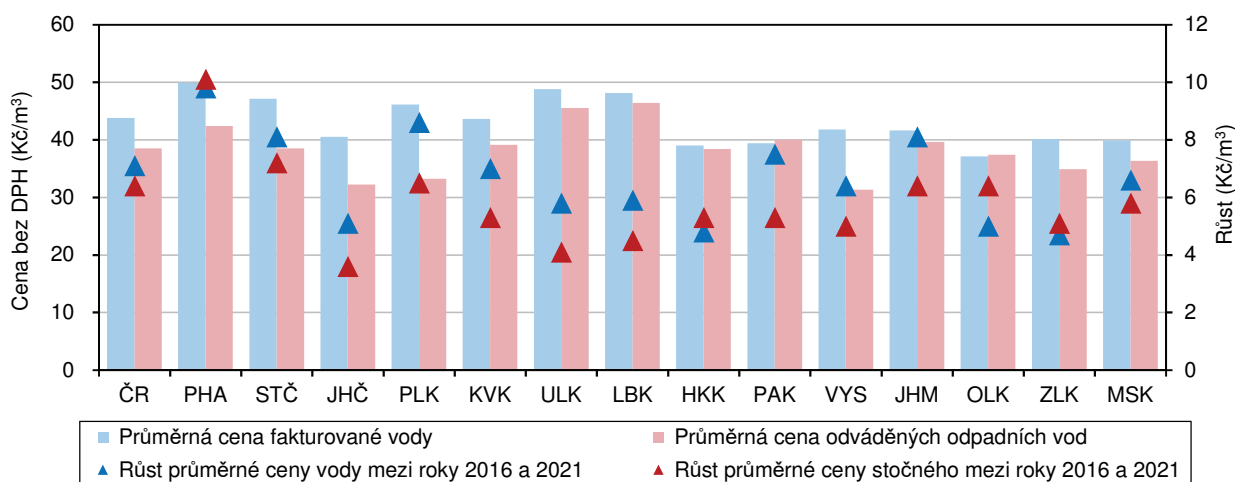

Celková průměrná spotřeba vody na osobu a den představovala 123,8 litrů.

Specifické množství vody fakturované celkem v roce 2021 v Libereckém kraji meziročně pokleslo o 0,4 litrů na 123,8 litrů na osobu a den. Celková spotřeba vody se mezi kraji pohybovala v rozmezí od 113,7 litrů (Zlínský kraj) do 163,1 litrů na osobu a den (hlavní město Praha). Průměr za Českou republiku činil 130,2 litrů na osobu a den (meziročně +1,0 litru). Spotřeba za Liberecký kraj byla v pomyslném mezikrajském srovnání 6. nejvyšší.

Graf 4.5 Průměrná cena fakturované vody a odváděných odpadních vod domácností podle krajů v roce 2021

Zdroj: ČSÚ

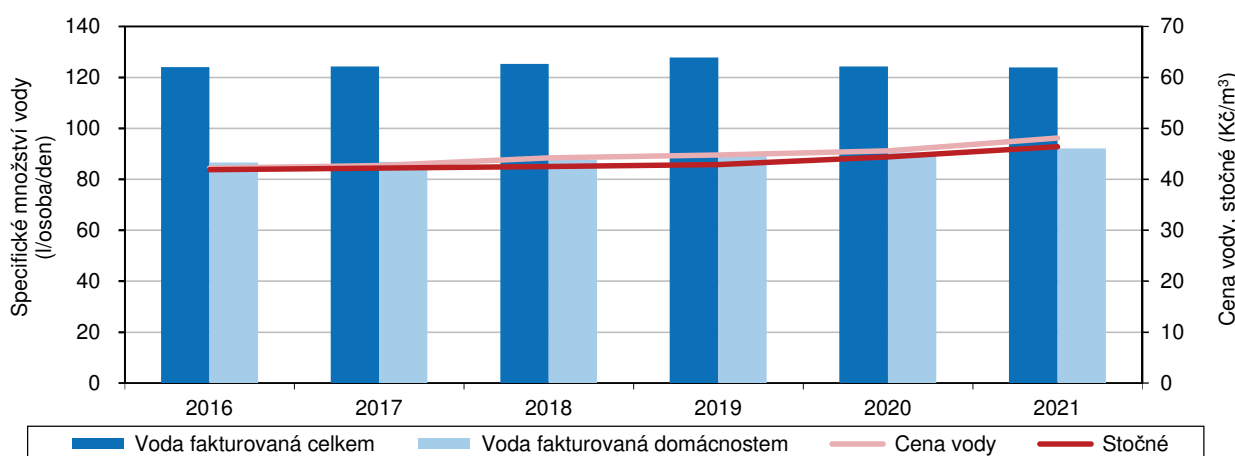

Průměrná spotřeba v domácnostech činila 92,1 litrů.

Specifické množství vody fakturované domácnostem na osobu a den v našem kraji meziročně vzrostlo o 1,6 litru na 92,1 litrů. S výjimkou Královéhradeckého kraje (meziročně -0,8 litru) se spotřeba navýšila u domácností ve všech krajích. Nejvyšší spotřebu jako obvykle vykazaly domácnosti v hlavním městě Praze (120,0 litrů), nejnižší ve Zlínském kraji (80,9 litrů). Spotřeba domácností v našem kraji byla 5. nejvyšší a o 1,1 litru se pohybovala pod průměrem České republiky (93,2 litrů).

Graf 4.6 Specifické množství fakturované vody, cena vody a stočné v Libereckém kraji

Zdroj: ČSÚ

Za vodné spotřebitelé v kraji zaplatili v průměru 48,10 Kč, tedy 3. nejvyšší cenu v rámci krajů.

Tržby za vodné (bez DPH) v roce 2021 v Libereckém kraji dosáhly 896,2 mil. Kč, což bylo meziročně o 39,5 mil. Kč (+4,6 %) více. V roce 2021 zaplatili spotřebitelé za 1 m³ vody (bez DPH) 48,10 Kč, tedy o 2,50 Kč (+5,5 %) více než v roce 2020 a o 4,30 Kč více než byl republikový průměr. Cena vody vzrostla také v ostatních krajích České republiky. Absolutně i relativně nejvyšší nárůst vykázalo hlavní město

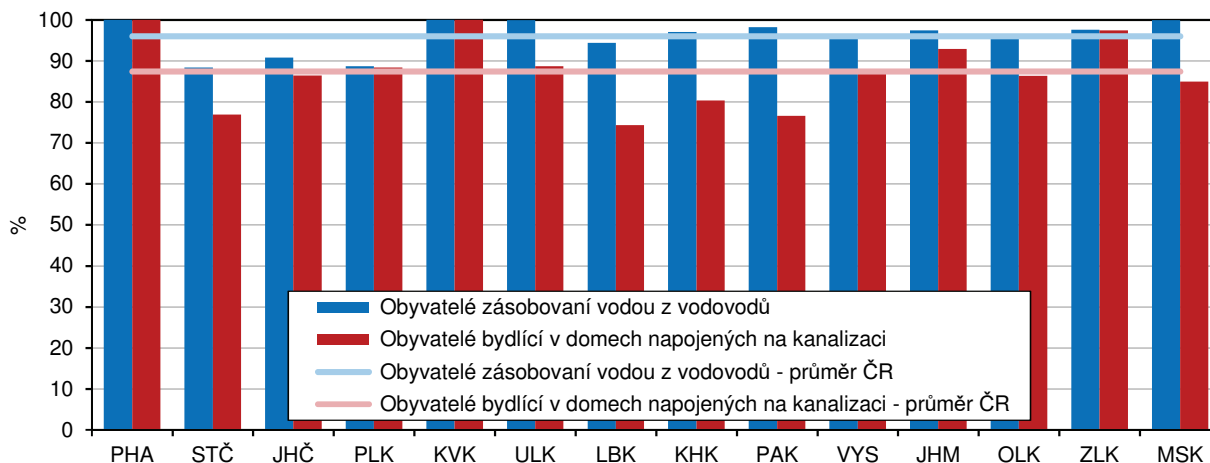
Praha (+4,70 Kč, tj. +10,4 %). Absolutní zvýšení v našem kraji bylo 3. nejvyšší, relativní pak 5. nejvyšší. V rámci všech 14 krajů se cena vody pohybovala v rozmezí od 37,10 Kč za m³ v Olomouckém kraji do 49,90 Kč za m³ v hlavním městě Praze. Cena účtovaná spotřebitelům v Libereckém kraji byla v tomto srovnání 3. nejvyšší.

Téměř ¾ obyvatel kraje bydlelo v domech napojených na kanalizaci.

V domech napojených na kanalizaci v roce 2021 trvale bydlelo 324 899 obyvatel Libereckého kraje, tj. 74,3 %. Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci s čistírnou odpadních vod pak činil 73,1 %. Délka kanalizační sítě se meziročně zkrátila o 5 km na 1 630 km, počet kanalizačních přípojek se však navýšil o 544 napojení na 48 561 napojení.

Graf 4.7 Podíl obyvatel zásobovaných vodou a napojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu podle krajů v roce 2021

Zdroj: ČSÚ

Do kanalizace bylo v roce 2021 vypuštěno 16 806 tis. m³ odpadních vod (včetně zpoplatněných srážkových vod), tedy o 164 tis. m³ (1,0 %) více než v roce 2020. Objem čistěných vod se meziročně zvýšil o 6,2 % (+2 254 tis. m³) na 38 761 tis. m³. Podíl čistěných odpadních vod z vod vypouštěných do kanalizace mezi roky 2020 a 2021 poklesl z 97,9 % na 97,2 %. Do vodních toků bylo ve sledovaném roce vypuštěno 38 951 tis. m³ vody, tj. meziročně o 4,4 % více.

Za stočné spotřebitelé zaplatili v průměru 46,40 Kč, tedy nejvíce ze všech krajů.

Za stočné (bez DPH) bylo v roce 2021 v Libereckém kraji účtováno celkem 780,1 mil. Kč (meziročně o 5,6 % více). Cena stočného za 1 m³ vody (bez DPH) dosáhla 46,40 Kč, což je o 2,00 Kč (4,5 %) více než tomu bylo v předchozím roce. Vyšší ceny stočného zaznamenaly také ostatní kraje s tím, že zvýšení se pohybovalo od 1,10 Kč v Kraji Vysočina do 3,60 Kč v hlavním městě Praze. Výše uvedená cena stočného účtovaná v Libereckém kraji byla mezi ostatními kraji nejvyšší a republikovou částku (38,50 Kč) převyšovala o 7,90 Kč. Nejnižší průměrnou cenu stočného pak platili spotřebitelé v Kraji Vysočina (31,30 Kč).

V Libereckém kraji se nachází 87 čistíren odpadních vod.

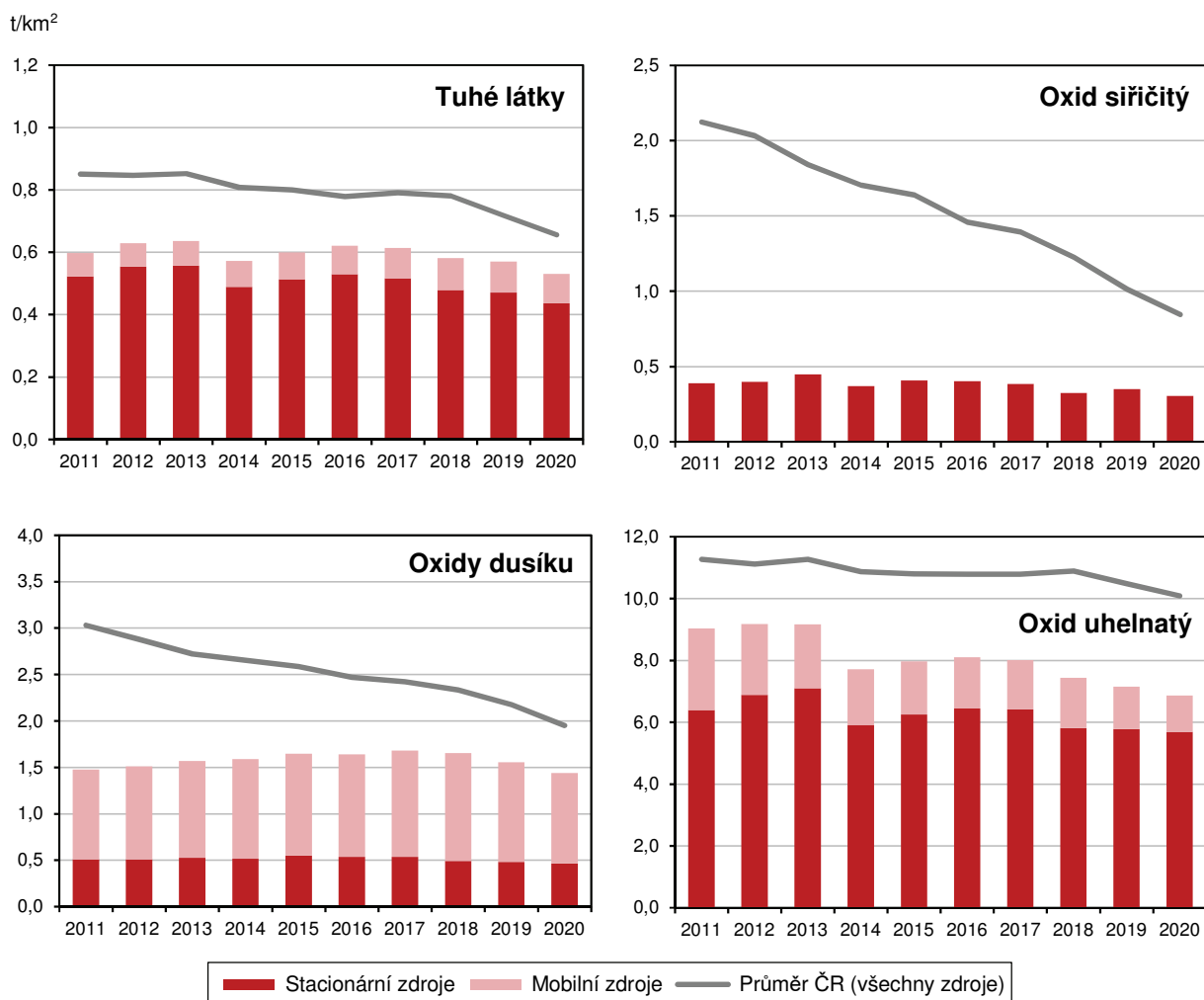
Na území Libereckého kraje ve sledovaném roce fungovalo 87 čistíren odpadních vod (meziročně +2 zařízení), z toho 86 čistíren pracovalo na mechanicko-biologickém principu. Celková kapacita uvedených čistíren meziročně vzrostla o 660 m³ za den na 134 427 m³ za den. Množství vyprodukovaných kalů se pak v roce 2021 zvýšilo o 3,1 % na 5 923 tun sušiny. Většina těchto kalů byla zneškodněna kompostováním (95,5 %).

Emise

Do skupiny základních znečišťujících látek patří tuhé emise v ovzduší, oxid siřičitý (SO₂), oxidy dusíku (NO_x) a oxid uhelnatý (CO). Z hlediska jejich objemu v ovzduší se měří jejich celková produkce v tunách nebo měrné emise v přepočtu na kilometr čtvereční. Množství znečišťujících látek vypouštěných do ovzduší a jejich zdroje eviduje Registr emisí a zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO), který je od r. 1980 metodicky vedený a od r. 1993 provozovaný (včetně archivních dat od r. 1980) Českým hydrometeorologickým ústavem (ČHMÚ).

Graf 4.8 Měrné emise základních znečišťujících látek podle zdroje znečištění v Libereckém kraji

Pramen: ČHMÚ

Největším znečišťovatelem ovzduší je oxid uhelnatý, v posledních 5 letech (2016–2020) se však jeho objem snižoval.

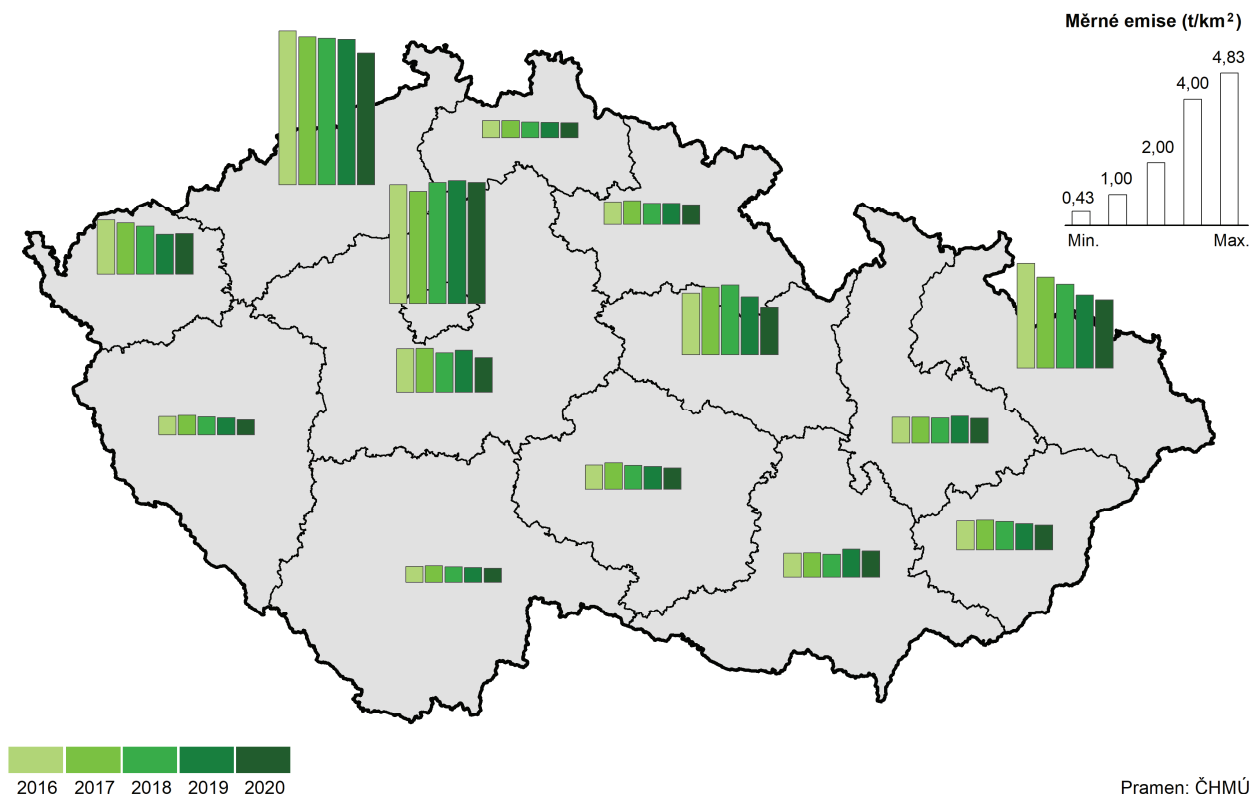
Největším znečišťovatelem ovzduší je dlouhodobě oxid uhelnatý. V roce 2020 bylo všemi znečišťujícími zdroji (REZZO 1–4) v Libereckém kraji vyprodukováno více než 21,7 tis. tun této látky. Objem oxidu uhelnatého vypouštěného do ovzduší se v posledních pěti letech snižoval – mezi roky 2016 a 2020 došlo k poklesu o 15,2 %. Hodnoty zjištěné v roce 2020 byly v období od roku 2005 nejnižší, naopak nejvyšší objem oxidu uhelnatého byl v kraji vyprodukován právě v roce 2005 (34,3 tis. tun). Více než 30 tis. tun této látky bylo vyprodukováno ještě v letech 2006, 2007 a 2010. Klíčovým producentem oxidu uhelnatého jsou tzv. malé stacionární zdroje znečišťování (REZZO 3) určené ke spalování paliv (17,7 tis. tun CO, tj. 81,4 % celého objemu v roce 2020).

Hodnoty oxidu dusíku klesaly v posledních 4 letech.

Oxidy dusíku způsobily v roce 2020 v kraji znečištění ovzduší (REZZO 1–4) v objemu 4,5 tis. tun. V tomto případě emise klesají v posledních čtyřech letech a v hodnoceném období byly nejnižší. Meziročně jejich produkce poklesla o 7,4 %, v porovnání s rokem 2005 pak došlo ke 27,0% snížení. V tomto případě emise produkují především mobilní zdroje (REZZO 4), které se v roce 2020 podílely na celkovém znečištění z 67,8 % (3,1 tis. NO_x t/rok).

Emise oxidů dusíku (REZZO 1-3) v krajích v letech 2016 až 2020

Znečištění oxidem siřičitým z dlouhodobého pohledu mírně klesá.

Všemi znečišťujícími zdroji bylo v roce 2020 v našem kraji vyprodukováno také 1,0 tis. tun oxidu siřičitého (meziročně o 12,8 % méně) s tím, že hlavním původcem tohoto znečištění byly malé stacionární zdroje znečišťování (REZZO 3) určené ke spalování paliv, které se na vyprodukovaném množství SO₂ podílely ze 79,7 %. Objem znečišťující látky má v časové řadě kolísavou tendenci, z dlouhodobého pohledu však dochází k mírnému snižování a poprvé se hodnota dostala těsně pod jeden tis. tun. Oproti roku 2005 je ovšem znečištění ovzduší v Libereckém kraji touto látkou významně nižší (-68,5 %).

Tuhé znečišťující látky také zaznamenaly pokles v posledních 5 letech.

Tuhé znečišťující látky představovaly v roce 2020 v ovzduší Libereckého kraje 1,7 tis. tun, tedy o 7,1 % méně než v roce 2019 a o 22,2 % méně než v roce 2005. Ačkoliv jejich objem v ovzduší v dané časové řadě spíše kolísá, až v posledních pěti letech docházelo k pravidelnému snižování. Producentem těchto látek jsou především malé stacionární zdroje (REZZO 3), v roce 2020 ze 75,9 %.

Měrné emise za všechny znečišťující zdroje (REZZO 1–4) na km² Libereckého kraje v roce 2020 v případě oxidu uhelnatého dosáhly 6,86 tun, oxidů dusíku 1,44 tun, oxidu siřičitého 0,31 tun a tuhých znečišťujících látek 0,53 tun.

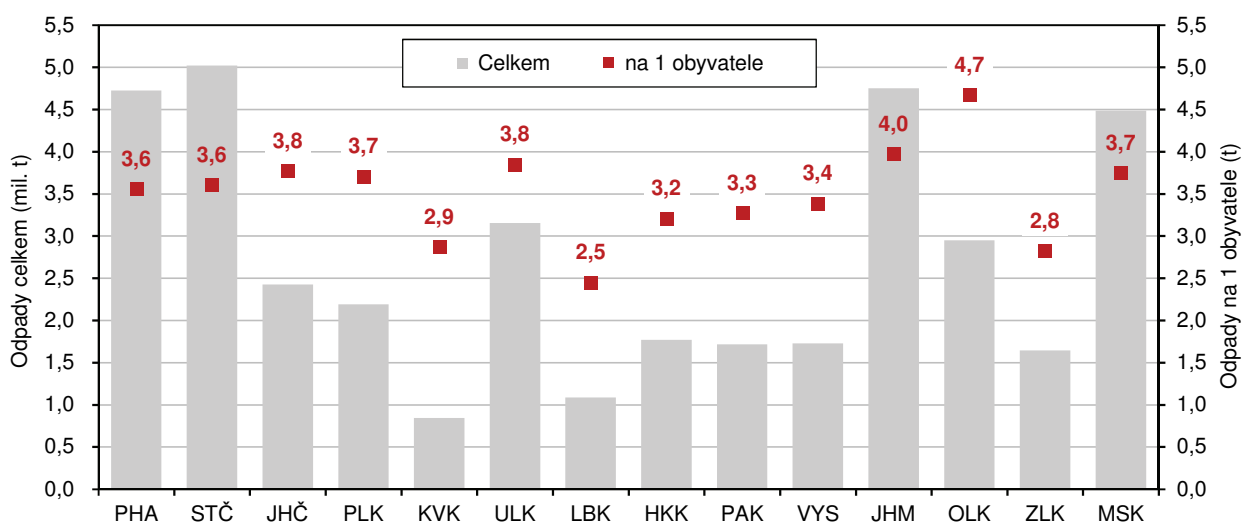
Odpady

V Libereckém kraji bylo v roce 2020 vyprodukováno 2. nejmenší množství komunálního odpadu a obyvatele ze všech krajů.

V roce 2020 bylo v Libereckém kraji celkem vyprodukováno 203 372 tun komunálního odpadu⁴, tj. 459 kg na jednoho obyvatele kraje, což byla 2. nejnižší hodnota na obyvatele ze všech krajů ČR. Nejnižší hodnota byla vykázána v Karlovarském kraji (430 kg na obyvatele), nejvyšší ve Středočeském kraji (590 kg). Meziročně produkce komunálního odpadu vzrostla v 10 regionech, nejvíce ve Středočeském kraji (+10,0 %, tj. +74,4 tis. tun). Ve čtyřech krajích produkce komunálního odpadu poklesla, nejvýrazněji o 51,2 tis. tun (-7,6 %) v hlavním městě Praze. V našem kraji došlo k poklesu o 3,0 tis. tun, tedy o 1,4 %. Lépe na tom byl ještě Ústecký kraj s poklesem ve výši 1,5 %.

Graf 4.9 Produkce odpadů celkem podle krajů v roce 2020

Zdroj: ČSÚ

Také produkce komunálního odpadu od obcí byla 2. nejnižší (322 kg/osobu).

Produkce komunálního odpadu od obcí dosáhla v Libereckém kraji za rok 2020 142 852 tun a došlo tak meziročně k navýšení o 5,6 %, tj. 4. nejvyšší hodnota mezi krajů. Také ve všech ostatních krajích byl evidován nárůst, nejvýraznější ve Středočeském kraji (+14,6 %). V přepočtu na jednoho obyvatele v našem kraji připadlo 322 kg tohoto odpadu za rok, což je 2. nejnižší hodnota po hlavním městě Praze, ve které produkce komunálního odpadu od obcí byla pouze o dva kilogramy nižší. Nejvyšší hodnotu vykázal opět kraj Středočeský (472 kg na 1 obyvatele).

Celková produkce odpadu na obyvatele byla v našem kraji nejnižší (2 453 kg/rok), naopak nebezpečný odpad zaznamenal 3. nejvyšší hodnotu.

Produkce všech odpadů dosáhla v roce 2020 v Libereckém kraji 1 087 087 tun a meziročně došlo ke snížení o 6,0 %, tj. o 69,7 tis. tun. Ke snížení došlo i v dalších čtyřech krajích – relativně a absolutně nejvíce v Moravskoslezském kraji (-7,2 %, - 345,8 tis. tun). Následovalo hlavní město Praha s poklesem ve výši 6,1 % a na třetí pozici se umístil náš kraj. U zbývajících devíti krajů došlo k navýšení, nejvýraznější růst je patrný v případě Olomouckého kraje (+34,2 %, tj. +752,1 tis. tun). V přepočtu na obyvatele si nejlépe vedl kraj Liberecký (2 453 kg za rok), pod hodnotu 3 tis. kg se dostaly ještě kraje Zlínský a Karlovarský. Na opačné straně žebříčku skončil kraj Olomoucký (4 669 kg/obyv./rok), který jako jediný přesáhl hodnotu 4 tis. kg. V roce 2020 bylo v Libereckém kraji vyprodukováno 88 808 tun nebezpečného odpadu⁵,

⁴ Komunální odpad je směsný odpad a odděleně sbíraný odpad z domácností, včetně papíru a lepenky, sklo, kovy, plasty, biologický odpad, dřevo, textil, obaly, elektrický odpad a elektronická zařízení, použité baterie a akumulátory a objemný odpad, včetně matrace a nábytek a směsný odpad a odděleně sbíraný odpad z ostatních zdrojů, pokud je povahou a složením podobný odpadu z domácností. Komunální odpad nezahrnuje odpad z výroby, zemědělství, lesnictví, rybolovu, septiků a čistíren odpadních vod a čištění, včetně čistírenských kalů, vozidel s ukončenou životností nebo stavební a demoliční odpad.

⁵ Nebezpečný odpad je odpad vykazující jednu, nebo více nebezpečných vlastností uvedených v nařízení Komise (EU) č. 1357/2014 ze dne 18. prosince 2014, kterým se nahrazuje příloha III směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpadech a o zrušení některých směrnic.

což představuje 200 kg na jednoho obyvatele, a to je mezi kraji 3. nejvyšší hodnota. Meziročně se produkce tohoto odpadu v kraji snížila o 6,0 %, 4. nejvyšší pokles mezi kraji. Z mezikrajského pohledu nejvýraznější úbytek zaznamenal kraj Pardubický (-32,8 % na 88 246 tun nebezpečného odpadu). Naopak v sedmi krajích došlo k navýšení, zejména v kraji Jihočeském, kde hodnota vzrostla dokonce o 80,5 % na 148 065 tun. I přes meziroční pokles ve výši 5,9 % bylo nejvíce nebezpečného odpadu vyprodukováno v Moravskoslezském kraji (303 448 tun).

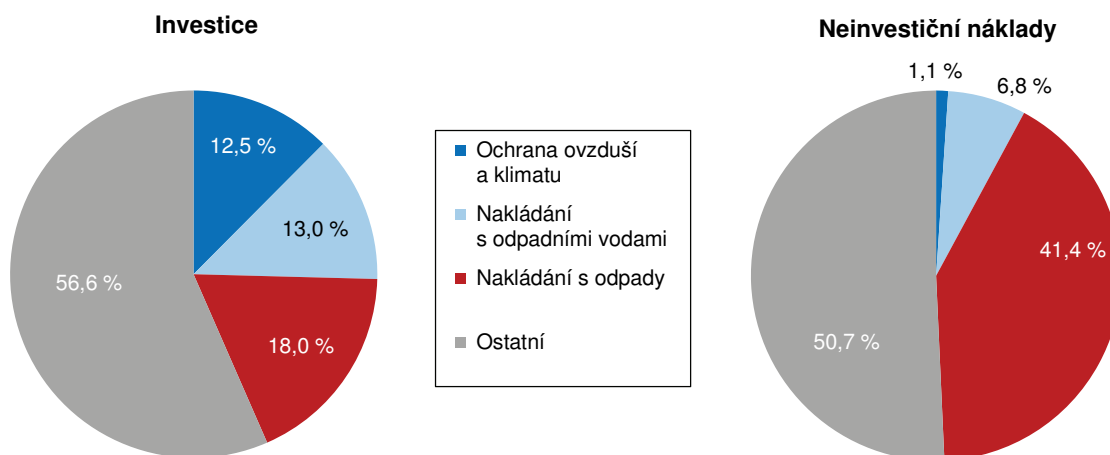
Výdaje na ochranu životního prostředí

Na území Libereckého kraje se v roce 2021 do ochrany ŽP proinvestovalo nejméně prostředků ze všech krajů.

V souvislosti s ochranou životního prostředí byla v roce 2021 na území Libereckého kraje proinvestována nejmenší částka ze všech krajů, a to 476,3 mil. Kč, tj. meziročně o 3,1 mil. Kč (-0,7 %) méně. V přepočtu na 1 obyvatele dosáhla 1 090 Kč, také tato hodnota je v rámci mezikrajského srovnání nejnižší a pod republikovým průměrem (2 808 Kč) se pohybuje o 1 178 Kč. Nejvíce prostředků na 1 obyvatele bylo v roce 2021 proinvestováno v Kraji Vysočina (5 138 Kč).

Graf 4.10 Investice a neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora a podle účelu v Libereckém kraji (průměr let 2016–2021)

Zdroj: ČSÚ

Investoři se sídlem na území kraje proinvestovali téměř 4 mld. Kč, téměř 90 % však představovala neinvestiční oblast.

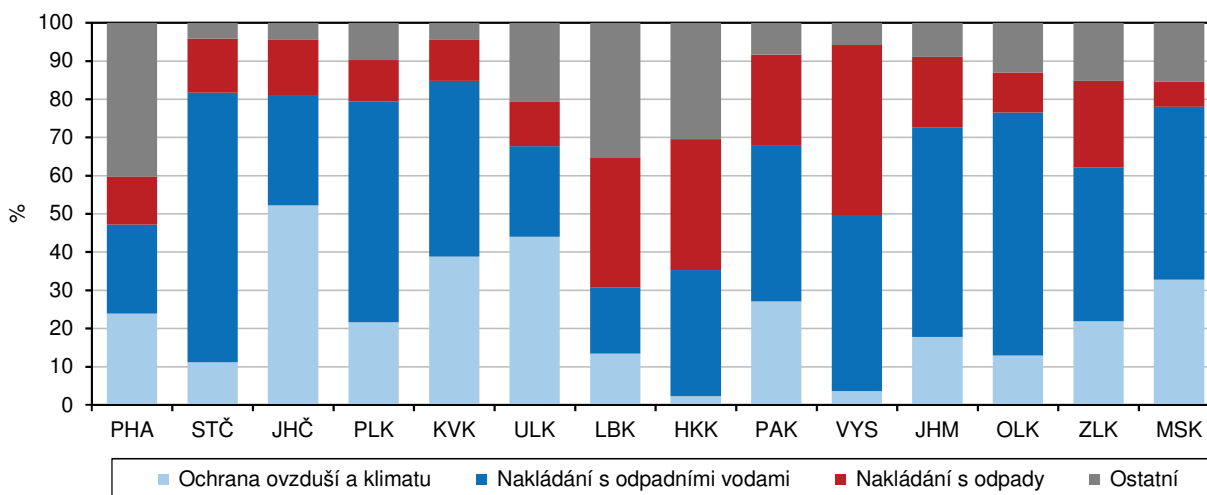
V roce 2021 investoři se sídlem na území Libereckého kraje vynaložili na ochranu životního prostředí na investicích i neinvestičních nákladech částku v hodnotě 3 908,7 mil. Kč, tj. meziročně o 168,6 mil. (4,5 %) více. Největší část těchto výdajů směřovala do neinvestiční oblasti, a to 3 502,2 mil. Kč (tj. 89,6 % z celkového objemu výdajů na životní prostředí). Meziročně se objem neinvestičních nákladů zvýšil o 246,6 mil. Kč (7,6 %).

Necelých 44 % neinvestičních nákladů připadlo na výdaje spojené s nakládáním s odpady.

V oblasti neinvestičních nákladů byly v roce 2021 největší položkou výdaje spojené s nakládáním s odpady, které představovaly 43,7 % jejich celkové hodnoty. Oproti roku 2020 byl zaznamenán nárůst těchto výdajů o 11,3 %. Tyto náklady souvisí např. s úpravou technologických procesů z důvodu prevencí vzniku odpadů, se zařízením a vybavením pro sběr, svoz, přepravu, třídění a úpravu odpadů, výstavbou spaloven, recyklačních závodů, řízených skládek, kompostáren, asanačních starých skládek, zařízení pro monitoring odpadů.

Graf 4.11 Investice na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora v roce 2021

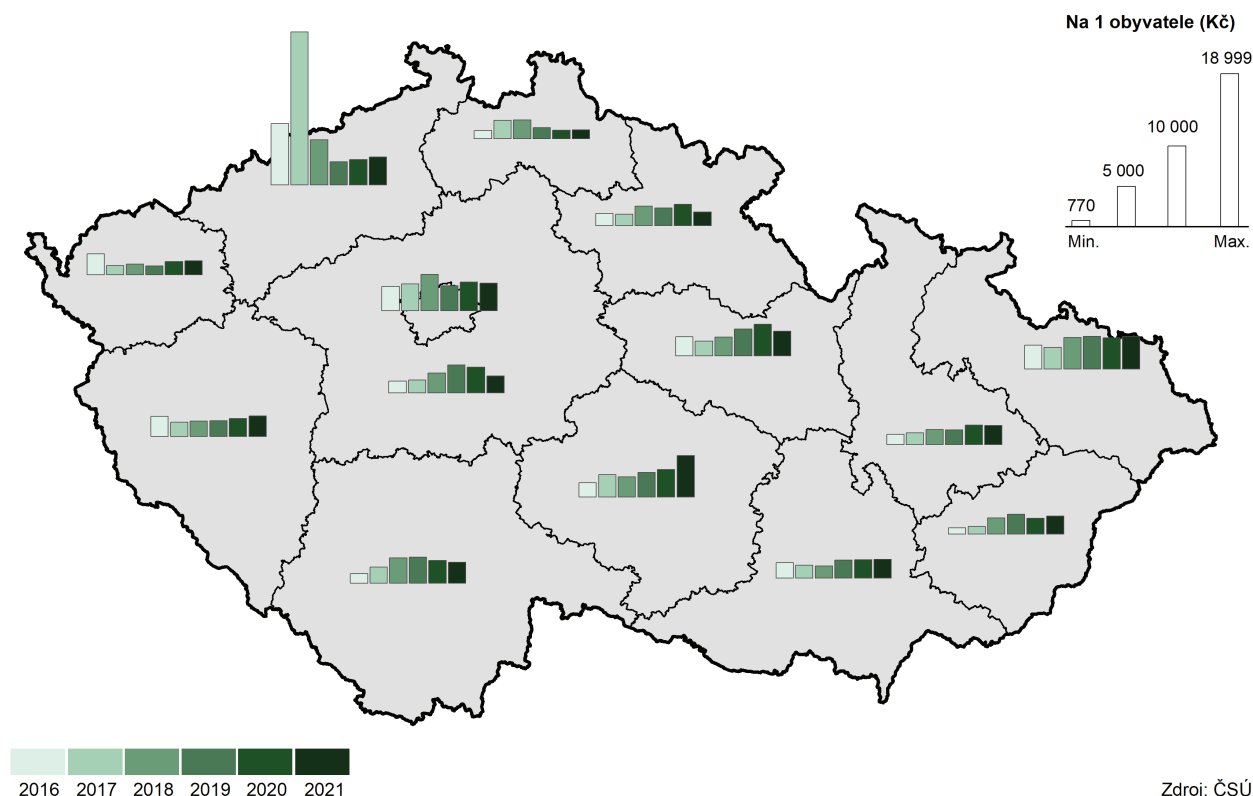
Zdroj: ČSÚ

Druhou nejvýznamnější položkou je ochrana a sanace půdy, podzemních a povrchových vod (37,2 %).

Druhou nejvýznamnější položkou neinvestičních nákladů tvoří ochrana a sanace půdy, podzemních a povrchových vod (37,2 %), zde došlo k meziročnímu nárůstu nákladů o 1,3 %. Do této skupiny patří např. prevence depozice znečišťujících látek do půdy (vč. následné infiltrace do vod), předcházení kontaminace a degradace půd chemickými vlivy a její následná sanace, ochrana půdy před erozí, svahovými pohyby a ostatní degradací způsobenou fyzikálními jevy, včetně nákladů na řešení problematiky sesuvů, náklady na úkoly geologických průzkumů s účelem ochrany půdy a podzemní a povrchové vody.

Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice v krajích v letech 2016 až 2021

Zdroj: ČSÚ

Investiční výdaje nejvíce směřují na nakládání s odpady (33,9 %) a na ochranu a sanaci půdy a vod (31,2 %).

Celkový objem investičních výdajů investorů se sídlem v Libereckém kraji v roce 2021 byl meziročně o 78,0 mil. Kč (16,1 %) nižší a dosáhl 406,5 mil. Kč. Nejvyšší podíl z celkového objemu investic zaujímaly investiční výdaje na nakládání s odpady (33,9 %), oproti roku 2020 se tyto investice zvýšily o 25,4 mil. Kč (+22,6 %). Na ochranu a sanaci půdy a vod bylo vynaloženo 31,2 %, meziročně o 16,3 mil. Kč (14,8 %) více. U ostatních položek již došlo k meziročnímu poklesu investic – např. v případě výdajů na nakládání s odpadními vodami o 35,9 mil. Kč (-33,8 %) nebo na ochranu ovzduší a klimatu o 46,8 mil. Kč (-46,3 %). V posledních třech letech byly investice v našem kraji zhruba poloviční, než tomu bylo v letech 2017 a 2018, kdy dosahovaly téměř jedné miliardy. Naopak investice za celou Českou republiku na ochranu životního prostředí byly v posledních pěti letech přibližně stejné a pohybovaly se v rozmezí od 30 mld. do 35 mld.